

3. LA PRESA DE DECISIONS

Presentació

Per decidir aspectes relacionats amb l'esplai i fer-ho amb el màxim nombre d'infants, hi ha un parell de tècniques útils: la pluja d'idees i les aportacions per targetes. La pluja d'idees és aconsellable practicar-la amb els grups de mitjans cap amunt; la de les aportacions per targetes és més adequada per als grups de grans i adolescents, perquè requereix més capacitat reflexiva i un treball més individual. Potser és massa complicat fer una pluja d'idees amb tots els membres de l'esplai: si és així, es pot pensar en una pluja d'idees per grups d'edat. Posteriorment, les propostes de cada grup poden ser exposades en el marc d'una assemblea d'esplai.

A continuació presentem algunes dinàmiques que mitjançant aquestes tècniques ens ajudaran a programar les activitats el primer dia d'esplai amb els nens i nenes.

Amb els petits (fins a 7 anys) aquestes tècniques no són gaire pràctiques perquè els nens encara no tenen prou recursos ni capacitat de decisió si no se'ls orienta. És per això que proposem una dinàmica en la que hauran de triar entre diverses activitats proposades pels monitors

Objectius

- Treballar la capacitat creativa dels infants.
- Practicar la participació de tots els nens i nenes en la programació de les activitats d'esplai.

Desenvolupament

Idees per preparar la programació amb els nens i nenes:

A Per als grups de mitjans i grans (a partir dels 7 anys): **La pluja d'idees.**
A continuació presentem un quadre on s'explica la tècnica de la pluja d'idees, la qual possibilita escoltar totes les veus que integren un grup amb l'objectiu de decidir algun aspecte conjuntament.

Objectiu

Generar idees originals i creatives aprofitant la sinergia grupal.

Aplicacions

- Quan hi ha poques idees, permet que la gent pugui basar-se en les idees dels altres.
- Quan hi ha confiança entre els participants.
- Quan no hi ha (risc de) lideratges en el grup.

Funcionament

- Es planteja al grup el tema/pregunta a debatre i s'explica la tècnica.
- Els participants van aportant lliurement les seves idees sobre el tema plantejat (poden ser símptomes o causes si s'està fent un diagnòstic; propostes, si s'estan generant alternatives, etc.) sense necessitat de justificar-les (qualsevol idea és vàlida) i el monitor les va apuntant a la vista de tothom (només intervé en el debat si és necessari per equilibrar la paraula entre els assistents). És important no valorar les idees ni entrar en debat en aquesta fase, per tal de no inhibir la creativitat i l'originalitat.
- En una segona fase, les idees anotades es debaten, es sistematitzen i s'agrupen per afinitats (segons els criteris del grup, i no del monitor; aquest pot fer propostes en cas que el grup necessiti ajuda). Es tracta ara de considerar, des d'una actitud crítica, la practicitat de les idees aportades.
- Si escau, es poden utilitzar tècniques decisionals per jerarquitzar les diferents aportacions segons la importància o urgència (la votació de les propostes, el consens, etc.).
- Les conclusions s'escriuen en un paper per tal de deixar-les plasmades amb l'acord del grup. Si aquestes s'han de presentar a l'assemblea amb la finalitat de posar-les en relació amb les d'altres grups, es pot escollir un portaveu per fer-ho.

Tenint en compte la tècnica de la pluja d'idees, una manera pràctica de realitzar-la amb els grups de l'esplai és la següent:

- Es presenta en un mural un calendari de tot el trimestre a programar. En aquest calendari s'hi han de reflectir les festes i tots aquells dies en què no es farà esplai, perquè els nens tinguin clar quants dies s'han de programar.
- A continuació, es posa el grup en rotllana i es fa una pluja d'idees. Els monitors van apuntant en un altre mural les propostes d'activitats que van sorgint.
- Després els nens han de decidir quines activitats són les que més els motiven (la manera més senzilla és per votació de les tres preferides de cada nen).
- Un cop decidides, els nens també hauran d'intentar decidir quins són els materials a utilitzar per fer les activitats (els monitors han d'ajudar, aportar suggeriments, etc.).
- Finalment, s'apuntaran les activitats al calendari, que es podrà elaborar més acuradament una altra tarda d'esplai.

Material

Paper d'embalar / Retoladors / Cinta adhesiva

B Una altra manera de poder recollir totes les propostes que facin els nens és per mitjà de la dinàmica de les **aportacions per targetes**. Aquesta tècnica serà útil per als grups més grans (a partir d'11 anys), en els quals els nois ja tenen suficients recursos i criteris com per pensar per si sols unes quantes propostes d'activitats. Amb aquesta tècnica, a més, es garanteix que cada noi o noia reflexioni individualment les seves propostes, i possibilita més varietat i originalitat en les activitats proposades.

Cadascú haurà d'apuntar a la seva targeta en blanc totes aquelles activitats que se li acudeixin, i un cop tothom hagi acabat, es penjaran totes les targetes en un mural. A partir de les aportacions fetes en aquestes es passarà a decidir conjuntament quines agraden més per fer a l'esplai (per votació).

Objectiu

- Generar idees garantint l'aportació individual de cadascun dels membres del grup.

Aplicacions

- Quan els participants no es coneixen entre si o quan cal introduir dinàmiques que promoguin la integració en el grup.
- Quan hi ha (el risc de) lideratges que poden inhibir o vehicular excessivament la participació d'una part del grup.
- Quan es considera prioritari que cadascun dels membres aportï primer la seva experiència i coneixement individual sense estar influenciat pels altres.

Funcionament

- Es planteja al grup el tema/pregunta a debatre i s'explica la tècnica.
- En un temps limitat (entre 5 i 20 min, segons la complexitat del tema), els assistents anoten individualment les seves idees en targetes (en el cas de temes més complexos o que requereixin un treball previ, es pot demanar als participants que portin la feina feta al taller).
- Cada participant, per torns, exposa les seves aportacions i penja les targetes en un mural a la vista de tothom.
- Les idees aportades es debaten i s'agrupen les targetes per afinitats (es pot demanar al mateix grup que ho faci): algunes seran idèntiques, d'altres semblants i d'altres estaran situades a diferents nivells, de manera que es poden situar com si fossin accions concretes d'una proposta més àmplia (per exemple, "buscar un grup de pallasos per fer l'animació d'una festa" pot ser una acció concreta que formi part d'una proposta més àmplia que sigui "La Festa de final de curs de l'esplai"). Seguidament, es posen titulars (noms sintètics) que reflecteixin el significat dels diferents conjunts de targetes.
- Si escau, es poden utilitzar tècniques decisionals per jerarquitzar les diferents aportacions segons la importància o urgència.
- Les conclusions es passen a un paper per tal de deixar-les plasmades amb l'acord del grup. Si aquestes s'han de presentar en una assemblea amb la finalitat de posar-les en relació amb les d'altres grups, es pot escollir un portaveu per fer-ho.

Material

Bolígrafs / Targetes de cartolina blanca / Paper d'embarlar / Cinta adhesiva

C Per als més petits (menys de 7 anys), la pluja d'idees pot no resultar una eina pràctica per programar les activitats, perquè per qüestions d'edat no solen tenir gaires idees per exposar. Per aquest motiu, la nostra proposta és que ho feu per mitjà d'un **joc de pistes**.

Per poder-lo dur a terme, cal que els monitors tinguin preparades una sèrie de propostes d'activitats i que els nens les escullin per mitjà d'un joc de pistes.

El joc és molt senzill. Els monitors amaguen tota una sèrie de cartolines per l'esplai amb dibuixos de les activitats proposades: si es vol fer una careta, es fa un dibuix d'una careta, o fotografies retallades de cares; si es vol fer una gimcana, es pot fer un dibuix de nens fent una cursa de sacs, etc.

Els nens han de localitzar totes les cartolines i, un cop les hagin trobades, s'asseuen en rotllana. Cada nen ha d'explicar què hi surt a una o més de les cartolines. Si resulta que hi ha nens amb moltes cartolines i d'altres que no n'han trobat cap, els monitors les reparteixen equitativament perquè tothom pugui parlar. Si el nen que té la cartolina no sap què vol dir el dibuix, es pregunta a la resta del grup. Llavors els monitors expliquen de quin activitat es tracta. Així es va fent fins que s'expliquen totes les activitats. Llavors es demana a cada nen que triï tres activitats.

Una manera senzilla perquè els nens escullin és que es posin totes les cartolines a sobre d'una taula i cada nen triï tres dibuixos. En un mural, els monitors van apuntant el nombre de nens que trien cada activitat.

Finalment, es diuen les activitats més votades i s'apunten per ordre en un calendari.

Idea: Com activitat per la tarda d'esplai es pot elaborar un calendari amb els nens i nenes enganxant les cartolines de les activitats que s'hagin triat en cada un dels dies corresponents per realitzar-les.